

УДК 631.563:631.526.3:633.11 «324»

ПРИДАТНІСТЬ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ РІЗНИХ СОРТІВ ДЛЯ ТРИВАЛОГО ЗБЕРІГАННЯ ТА ПЕРЕРОБКИ

ЛОСЬ В.С., *магістр 2 року навчання*

Науковий керівник: **ЗАВАДСЬКА О. В.**, кандидат с.-г. наук, доцент
Національний університет біоресурсів і природокористування України

За посівними площами пшениця озима в Україні займає провідне місце і є основною продовольчою культурою. Цінність пшеничного хліба визначається багатим хімічним складом зерна. У відсотковому значенні пшениця озима складає близько 40 % від валового збору всіх зернових культур, а частка продовольчого зерна коливається в межах 55-60 %.

Урожай пшениці отримують один раз на рік, а потреба в забезпеченні населення продуктами харчування виникає щодня. Придатність зерна до зберігання та переробки суттєво залежить від сортових особливостей.

Метою досліджень було вивчення придатності зерна пшениці озимої різних сортів до тривалого зберігання та переробки. Вирощували сорти пшениці озимої на посівних площах ТОВ «АГРОДАР ЛТД». За контроль взяли сорт Шестопалівка, як найбільш поширений у виробництві, добре вивчений та внесений до Реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні. До схеми досліджень включили сорти пшениці озимої як Етана, Скаген, Сталева та Шпалівка. Зберігали зерно в типовому одноповерхневому сховищі в сухому стані протягом 9-ти місяців.

Зерно пшениці озимої сортів Шестипалівка (контроль), Сталева та Шпалівка, перед закладанням на зберігання відповідало вимогам 2 класу, а сортів Етана та Скаген – 3 класу. Найвищими класоутворюючими показниками, перед закладанням на зберігання, характеризувалося зерно сортів Сталева та Шпалівка. Вміст білка у зерні цих сортів становив 12,8 %, сирій клейковини першої групи якості – 27,1–27,4 %, склоподібність – 43–44 %, а число падіння – 222–225 с.

Вологість зерна усіх досліджуваних зразків протягом перших трьох місяців зберігання поступово зменшувалася, а потім – зростала на 0,2–0,5 % (різниця несуттєва). Однак, у всі періоди обліку вона не перевищувала 14 %. Найвищого значення натура зерна набувала с після трьох місяців зберігання.

Максимальних значень за вмістом клейковини зерно набувало через три місяці зберігання – 23,1–29,1 %.

Найпридатнішим для переробки є зерно пшениці озимої сортів Шестипалівка та Шпалівка. Борошно, отримане із зерна цих сортів відповідає вимогам вищого та першого товарного сортів.

Найприбутковішим є зберігання зерна пшениці озимої сортів Шестопалівка, Сталева та Шпалівка і реалізація його після 3 місяців зберігання.